

אם כן היולדת חוששת מאוד³⁵², וכל שכן אם יש סכנה³⁵³, שאז אפשר לסמוך על המתירים³⁵⁴, ובלבד שיזהר שלא יכשל בהסתכלות אסורה³⁵⁵.

נג. יש מי שאומר³⁵⁶ שאפילו כאשר אשתו³⁵⁷ מלובשת לגמרי, אסור לו להסתכל

פ ת ח ה ג נ

ויש בה משום מיאוס, אך כמובן אם היא ממש מפחדת, אז ודאי מותר, ע"ש.

(352) **דבכה"ג** אפשר לסמוך על המקילים בזה, ואף הגרש"ז אויערבאך זצ"ל שכתב שיש בזה מיאוס, הורה שאם היא מפחדת ממש מותר והובאו דבריו בסוף ההערה הקודמת. ושו"ר בשו"ת דברי חכמים (עמ' קצד) שכתב בשם הגר"י קמינצקי זצ"ל, דבמקום צורך גדול מותר, ע"ש. וכשיוולדת חוששת מאוד, נראה דהוי צורך גדול ויש להתיר בזה.

(353) **פשוט**. והוי כ"ש ממש"כ בהערה הקודמת. וכ"פ בתורת היולדת (פרק לא סע' א), ועיין בשו"ת תשובות והנהגות (ח"א ס' תתסב).

(354) **כנ"ל** בהערה 352. סעיף תתסב

(355) **ואם** היא דורשת שיחזיק את ידה ויגע בה, יתבאר לקמן (פט"ז סע' מג).

(356) **נקמתי** בלשון "יש מי שאומר" כיון שדין זה חידוש הוא, שלא מצינו בפוסקים מי שהזהיר על זה. אף שכעת ראיתי להגר"י רצאבי בש"ע המקוצר (ס' קנב הערה כד) שהביא את דברי הגר"ח שכתב דין זה כדלקמן (הערה 358) סעיף תתסב והוסיף שכבר כתב כן המאירי וכו', ע"ש. ועיין לקמן (הערה 358). מ"מ אכתי צ"ע למעשה מאחר דהוי חידוש שלא הזכירוהו הראשונים והאחרונים.

ועדיין יש קצת להעיר, דבשלמא אם היו רק משמיטים מדברי האג"מ את סברתו שאפי' כשאין צורך שרי, לחיי. אך הוסיפו שם הסבר שדברי האג"מ נאמרו בשעת הצורך וכו'. (והוספה זו כנראה לא היתה במהדורא ישנה של תורת היולדת. ובמהדורא לפנינו כתבו כן בביאורים גופא). וזה קצת מילתא תמיהה לשנות בדברי הפוסק גופא.

(351) **בן** נראה פשוט, דלכתחילה יש לימנע מכך כדי לחשוש להנך פוסקים שהורו שלא לעשות כן, וכל זמן שאין האשה חוששת מהלידה, וכ"ש אם ישנה מישהי הנמצאת עמה, לא כדאי להקל. ועיין בשו"ת תשובות והנהגות (ח"א ס' תתסב) שיש להסביר לה שאסור לעשות כן, וודאי תתישב דעתה וכדאיתא גבי יוה"כ בגמ' (יומא פב:): שלוחשין לה יוה"כ הוא, אף כאן אומרים לה שאסור לו להיות עמה, ועובדות ידענו שאמרו כן לאשה ונחה דעתה וכו', ע"ש.

ודע, דאפי' הגרש"ז אויערבאך זצ"ל דסובר דמעיקר הדין שרי, אפי"ה כתב שיש בזה מיאוס, וכן הובא בשמו בספר נשמת אברהם (מהד"ב יו"ד ס' קצה סע' ז אות ד) שאמר לו הגרש"ז א זצ"ל שעל אף שעקרונית אין כאן איסור לבעל להיות בחדר הלידה עם אשתו אם הוא נזהר שלא להסתכל במקומות המכוסים וכ"ש במקום התורפה וכ"ש שלא יגע בה, אבל אין הדבר יפה גן נעול - על הלכות צניעות ג / לוי, יעקב בן יוסף (עמוד 237) 31349

על בגדיה כנגד אותו מקום³⁵⁸.

נר. אם אשתו נדה³⁵⁹ לובשת בגד שקוף, אסור לבעל להסתכל דרך שם במקומות המכוסים³⁶⁰.

פ ת ה ג ג

(357) ואי מיירי דוקא באשתו נדה או אפי' טהורה, עיין בהערה הבאה.

הערה כד) הביאו את דברי המאירי הנ"ל.

(359) וכשהיא טהורה, דשרי ליה להסתכל בה זולת אותו מקום כדלעיל (סעי' מח). אך מצד הנהגת צניעות, ראיתי בשו"ת באר משה (ח"ד ס' קכו) שנשאל האם מותר שהיא תלך אנה אנה בבית עם חלוק לילה שקוף, וענה שבזמן שהיא טהורה אסור דאינו מדרך הצניעות ויש בזה חסרון טהרה וכו', ע"ש. וצ"ע למעשה.

(360) כ"כ המג"א (ריש ס' עה) גבי ק"ש כנגד טפח מגולה באשה, דאם היא לבושה בגד דק ומתחזי בשרה מתוכה, אסור כמש"כ בסעי' ה (גבי ערוה בעשית), ע"ש. ועיין מש"כ בזה במור וקציעה (שם). וכ"פ המשנ"ב (שם ס"ק כה) שאם לובשת בגד דק המנהיר עד שנראית הערוה או טפח מבשר האשה במקום שצריך להיות מכוסה, נקרא ערוה, ע"ש. וממילא ה"ה בני"ד, שאם אשתו נדה לבושה בחלוק שקוף שבשרה נראה דרכו, אסור לבעל להסתכל שם. וכ"פ בבדי השלחן (ס' קצה ס"ק קיא) ובשעורי שבט הלוי (שם אות ב) והנטעי גבריא (נדה ח"א פרק לד סעי' ב) והגר"מ גרוס בשעורי טהרה (עמ' קמו). וכן ראיתי בשו"ת באר משה (ח"ד ס' קכו) שפסק דהוי איסור גמור כשהיא בעת נדתה, ע"ש.

(358) הגרי"ח בבן יהוידע (נדריס כ.) כתב על הסוגיא דהתם דאמר ר"ל עקבה דקתני הוא במקום התורף בזה"ל "ודע שכל זה איירי במסתכל במקום זה אפי' בהיות האשה לובשת בגדיה שאין בשרה נראה, דעכ"ז אסור להסתכל למעלה מן הבגדים כנגד אותו מקום דאז הויין ליה בנים שאינם מהוגנים, אבל אם יסתכל באותו מקום בהיותה ערומה, זה לא איצטריך למימר כי זה בודאי הוא איסור חמור והוא בכלל איסור גילוי ערוות", עכ"ל.

אך קצת צריך לעיין אי כוונתו על אשתו נדה או אפי' על אשתו טהורה, ולעיל (סעי' נ הערה 329) הבאנו בשם הראב"ד דאפשר לפרש דריש לקיש קאי על דברי רב יוסף דאמר דמיירי באשתו נדה וע"ז הוסיף ר"ל ובעקיבה היינו מקום טנופת. ומאידך גיסא אפשר לפרש דרב יוסף אמר אשתו נדה, ור"ל לא קאי על דבריו אלא על הברייתא, וכוונתו באשתו אפי' טהורה, ע"ש. ולפ"ז מש"כ הבן יהוידע קאי נמי על אשתו טהורה, וצ"ע.

ובעת מצאתי לרבנו המאירי (נדריס שם) דמשמע מלשוננו כדברי הגרי"ח הנ"ל, ועולה מדבריו דכאשר אשתו טהורה, מישראל שרי. אך כשהיא נדה, אסור וראוי ליענש בבנים שאינם גן נעול - על הלכות צניעות ג / לוי, יעקב בן יוסף (עמוד 238) 31349